

19890807

**SOŠKO
GOZDNO
GOSPODARSTVO
TOLMIN** n. sol. o.

**SGG
TOLMIN** n. sol. o.

65220 TOLMIN
BRUNOV DREVORED 13, p.p.35
TELEFON (065) 81-811

INŠTITUT ZA GOZDNO IN
LESNOS GOSPODARSTVO

Večna pot 2
p.p. 523 - X

61000 LJUBLJANA

Vaš znak:

Naš znak: V-mag. P/L-89

Datum: 7.8.1989

**ZADEVA: Poročilo o varstvu gozdov
v I. polletju 1989**

V prilogi vam pošiljamo Poročilo o varstvu gozdov za I. polletje 1989 in se vam opravičujemo za zamudo, ki je nastala zaradi objektivnih razlogov.

Lepo pozdravljeni!

Direktor:

Ferdo Papič, dipl.ing.

Priloga:

- Poročilo o varstvu gozdov

V VEDNOST:

- Republiški gozdarski inšpektor Janez Ahačič, dipl.ing.
Republiški komite za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano
- Medobčinski gozdarski inšpektor Vinko Korošak, dipl.ing.
Skupščina občine Nova Gorica
- Medobčinski gozdarski inšpektor Jože Omerzu, dipl.ing.
Skupščina občine Idrija

BIOTEHNIŠKA FAKULTETA
INŠTITUT ZA GOZDNO IN LESNO GOSPODARSTVO
61000 LJUBLJANA

Znak, del. št.	Priloge:	8/8-89
21/15	Priloge - vrednote	Roči:
		June

Soško gozdno gospodarstvo
Tolmin, n.sol.o.

Strokovna služba za gojenje gozdov

POROČILO O VARSTVU GOZDOV V I. POLLETJU 1989

A. KARANTENSKKE RASTLINSKE BOLEZNI IN ŠKODLJIVCI

1. *Endothia parasitica* - Kostanjev rak

Bolezen je razširjena v gričevnatem svetu občin Ajdovščina, Nova Gorica in Tolmin. Opažamo, da je kostanj odpornejši proti raku, kar je verjetno posledica hipovirulence. Pri odkazilu se izloči suha drevesa.

2. *Xypoxylon mammatum* - Trepetlikov rak

Bolezen smo odkrili spomladi 1987, vendar je po bolezenskih znakih sodeč prisotna že več let. Prisotna je v gozdnogospodarskih enotah Ajdovščina, Podkraj-Nanos, Brda, Banjšice in Gorica.

3. Sušenje jelše je v gozdnogospodarskih enotah Brda in Banjšice še vedno prisotno. Sušenje ni zavzelo večji obseg, sama bolezen pa še ni determinirana.

4. Sušenje leske

Sušenje leske je opaziti v gozdno gospodarskih enotah Banjšice in Gorica, sama bolezen pa še ni determinirana.

5. Sušenje robinije

Sušenje robinije smo najprej opazili v g.g.e. Brda v Zg. Cerovem in na Humu. Sušenje robinije pa je že opaziti tudi v gozdnogospodarskih enotah Gorica in Ajdovščina. Bolezen še ni determinirana.

B. GOSPODARSKO ŠKODLJIVE RASTLINSKE BOLEZNI IN ŠKODLJIVCI

1. *Lymantria dispar* - Gobar

Predvidevanja, da bo številčnost gobarja v letošnjem letu padla so se uresničila, saj na nobenem od lanskih treh žarišč ni opaziti golobrsa.

2. *Cronartium ribicola* - Mehurjevka na zelenem boru

Posamezni primeri v nasadih zelenega bora v Panovcu, (TOZD Trnovo) in Breginju (TOZD Tolmin). Obolelo drevje se poseka.

3. *Ceratocystis ulmi* - Holandska bolezen bresta

Sušenje bresta je prisotno na celém območju. Suho drevje se poseka v okviru rednih sečenj.

4. *Coleophora laricella* - Macesnov molj

Močan napad macesnovega molja je v g.g.e. Soča-Trenta, kjer so napadeni vsi macesnovi sestoji v nadmorski višini nad 1000 m.

5. *Dasyscypha Willkommi* - Macesnov rak

Prisoten je v macesnovih nasadih starih do 30 let (cca. 20 ha) v g.g.e. Trnovo. Napad je opaziti predvsem v vlažnih kraških dolinah.

6. *Pseudomonas savastoni* - Rak na jesenu

Rak na jesenu je opaziti v g.g.e. Idrija II., v odd. 1.

C. OSTALE RASTLINSKE BOLEZNI IN ŠKODLJIVCI

1. *Ipidae* - Podlubniki

Tako kot lani, smo tudi letos v začetku leta posredovali vsem TOZD in OE navodila za izvajanje nadzora nad razvojem podlubnikov. Hkrati smo postavili 160 lovilnih pasti Theyson. Stanje je naslednje:

- TOZD Idrija; Posekano je bilo 360 m³ lubadark in postavljeno 60 m³ lovnihi dreves. Postavili so 48 lovnihi pasti, uspeh pa je izreden, saj se je v posameznih pasteh znašlo v enem tednu tudi 3.000 lubadarjev. Prisotna sta veliki in mali smrekovi lubadar.
- TOZD Ajdovščina; Na območju vetroloma so postavili 67 lovnihi pasti za velikega in malega lubadarja. Do konca junija so v pasteh nabrali 14.000 kom malega in 280.000 kom velikega smrekovega lubadarja.
- TOZD Trnovo; Postavili so 8 lovnihi pasti, ki so se pokazale kot zelo učinkovite za obe vrsti smrekovega lubadarja, zato tudi ni bilo potrebno postaviti lovnihi dreves.
- TOZD Tolmin; V prvem polletju so posekali 830 m³ smrekovihi sušic in lovnihi dreves ter postavili 8 pasti za velikega smrekovega lubadarja. Do konca maja so ujeli 26.700 hroščkov.
- OE Idrija; V prvem polletju so posekali 750 m³ lubadark in lovnihi dreves ter postavili 16 lovnihi pasti. Pojavljata se veliki in mali smrekovi lubadar.
- OE Ajdovščina; Posekali so 8 m³ lubadark in postavili eno lovno past za velikega smrekovega lubadarja, ki uspešno deluje.
- V OE Gorica in OE Ajdovščina ni opaziti večjih škod zaradi lubadarja, proti kateremu se branijo predvsem z lupljenjem lesa in pravočasnim odvozom.

2. *Xyloterus lineatus* - Progasti lestvičar

Progasti lestvičar se pojavlja na kupih iglavcev, ki niso bili pravočasno odpeljani.

3. *Xyloterus domesticus* - Bukov lestvičar

Bukov lestvičar je v kombinaciji z še nedeterminirano glivo napadel bukove debeljake v gozdnogospodarskih enotah Trnovo, Predmeja, Otlica in Podkraj - Nanos, kjer je mestoma poškodovano tudi več kot polovica drevja.

4. *Armillaria mellea* - Mraznica

Posamično sušenje sadik, predvsem v nižjih predelih in v mlajših nasadih. V Trnovskem gozdu se pojavlja kot sekundarni škodljivec na umirajočih jelkah.

5. *Diplodia pinea* - Sušenje črnega bora

Gliva je prisotna na celém območju Vipavske doline in na obrobju Trnovskega gozda.

6. *Cenangium ferruginosum* - Sušica borovih vej

Bolezen se na OE Ajdovščina še ni umirila in je v letošnjem letu zaradi zimske suše v močnem porastu. V prvem polletju so posekali cca. 4.000 m³ bora, pozimi pa ga bodo po oceni tudi toliko.

7. *Rhynchaenus fagi* - Bukov rilčkar skakač

Prisoten je na celém območju, vendar ne povzroča več občutnih poškodb asimilacijskega aparata.

8. *Thaumtopoea pityocampa* - Pinijev sprevodni prelec

Škodljivec je prisoten v borovih nasadih v občinah Ajdovščina in Nova Gorica in to do nadmorske višine 700 m. Ukrepov za zatiranje se ne izvaja.

9. *Gymnosporangium tremeloides* - Rak na brinju

Na Trnovem pri Novi Gorici se pojavlja na opuščeni pašnikih, ki se zaraščajo z borom in brinjem.

10. *Coraebus fasciatus* - hrastov krasnik

Sušenje hrastovih vrhov smo dosedaj pripisovali vplivu suše. Vendar se je ugotovilo, da je to v veliki meri tudi posledica tega hroščka. Sušenje hrastovih vrhov se pojavlja v termofilnih gozdovih v Vipavski dolini in na njenem obrobju.

11. Sušenje vrhov smreke - fiziološki pojav

Sušenje vrhov starih smrek je v letošnjem letu opaziti v celém območju, kar je gotovo posledica hudih suš v zadnjem desetletju.

12. Sušenje jelke

Umiranje jelke se pospešeno nadaljuje, stanje v območju pa je naslednje!

- TOZD Idrija	1.380 m ³ sušic
- TOZD Ajdovščina	700 m ³ sušic
- TOZD Trnovo	6.211 m ³ sušic
- OE Idrija	700 m ³ sušic

Sušenje jelke je prisotno tudi na ostalih TOZD in OE, vendar zaradi male zastopanosti jelke ni pomembno. Škodo zaradi umiranja gozdov bomo vrednostno ocenili konec leta.

D. ŠKODE ZARADI DIVJADI

1. Srnjad, jelenjad, mufloni

Zaradi mile zime so škode na naravnem mladju in v nasadih precej manjše kot prejšna leta. Kljub temu so opazne škode v naslednjih predelih:

- g.g.e. Idrija II; poškodbe mladja g. javorja v zimovališčih jelenjadi v odd. 26., 27. in 53.
- g.g.e. Soča - Trenta; močno objedanje mladja v nižinskih predelih, kjer so zimovališča.
- g.g.e. Brda in g.g.e. Banjšice; močno objedanje plemenitih listavcev na vseh površinah na katerih so izvedli indirektno premeno.
- g.g.e. Kobarid; objedanje v nasadih na Miji.
- g.g.e. Baška grapa; objedanje v nasadih v celi enoti.

2. Polh, podleseki

- v g.g.e. Podkraj - Nanos je polh močno poškodoval cca. 0,70 ha 15 let starih smrekovih nasadov.

E. ŠKODE ZARADI ELEMENTARNIH NESREČ

1. Vetrolom

Dne 3. julija 1988 je bil v Trnovskem gozdu vetrolom, katerega posledice se odstranjuje še v letošnjem letu. V letošnjem letu se je izdelalo naslednje količine poškodovanega lesa:

- TOZD Idrija 3.800 m³ iglavcev in 6.870 m³ listavcev skupaj 10.670 m³
- TOZD Ajdovščina 8.632 m³ iglavcev in 10.319 m³ listavcev, skupaj 18.951 m³
- TOZD Trnovo 157 m³ iglavcev in 748 m³ listavcev, skupaj 905 m³
- OE Idrija 1.200 m³ iglavcev in 2.100 m³ listavcev, skupaj 3.300 m³

Vetrolom bomo v celoti sanirali letos, ocenjujemo pa, da bo do konca leta potrebno na TOZD Ajdovščina izdelati še 3.500 m³ (1.500 m³ igl. in 2.000 m³ list.) na TOZD Idrija 3.200 m³ (1.400 m³ igl. in 1.800 m³ list.) in na OE Idrija 650 m³ (300 m³ igl. in 350 m³ list.)

2. Pozeba

Pozeba je tudi letos prizadela bukove gozdove v višinskem pasu do 860 m in sicer v naslednjih gozdnogospodarskih enotah: Črni vrh, Baška grapa.

3. Strela

- Na TOZD Trnovo je strela poškodovala 50 m³ iglavcev.

4. Suša

Druga polovica leta 1988 je bila zelo sušna, suša pa se je potegnila tudi v februar 1989. Zato predvidevamo, da je suša vzrok množičnega sušenja nasadov iglavcev in vrhov starejših dreves smreke in to na celém tolminskem gozdnogospodarskem območju.

5. Plazovi

- TOZD Idrija, zrušenje skalne gmote (cca. 8.000 m³) je v g.g.e. Idrija II. v odd. 37 poškodovalo 0,20 ha bukovega gozda.
- OE Idrija, plazovi so poškodovali 35 m³ listavcev.

Poročilo je sestavljeno na podlagi poročil TOZD in TOK-OE in na podlagi lastnih opazanj.

Vodja gojenja:
mag. Jože Papež